

Č.j.: UST - 15/2009

**Směrnice
Ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů**

STATUT INTERNÍHO AUDITU

I. ÚČEL STATUTU

Statut stanoví, v souladu s mezinárodně uznávanými Standardy pro profesionální praxi interního auditu (dále jen „standards“)¹ a s platnou právní úpravou v České republice, poslání, úkoly, pravomoci a odpovědnosti funkce interního auditu v Ústavu pro studium totalitních režimů ČR (dále jen „ÚSTR“).

Výkonem interního auditu je v ÚSTR pověřen, v souladu s § 28 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZFK“), samostatný zaměstnanec – interní auditor.

II. INTERNÍ AUDIT

1. Poslání interního auditu

Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a konzultační činnost, která v konečném důsledku napomáhá ke zhodnocování a zdokonalování procesů a činností v ÚSTR. Za tímto účelem sleduje řízení významných a rizikových procesů, přezkoumává vnitřní řídicí a kontrolní systémy, hodnotí jejich přiměřenost a funkčnost a předkládá řediteli ÚSTR zprávy, analýzy a doporučení ke zdokonalení těchto systémů a procesů nutných ke splnění stanovených cílů ÚSTR.

2. Nezávislost a objektivita interního auditu a podmínky jeho činnosti

- a. Interní auditor se řídí tímto statutem, při své činnosti postupuje podle ZFK a podle vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“) a maximálně využívá metodických dokumentů a pomůcek vydávaných Ministerstvem financí.
- b. Nezávislost interního auditora zajišťuje jeho přímá podřízenost řediteli ÚSTR, dále jeho vyloučení z jakékoliv činnosti výkonné a provozní povahy a způsob hodnocení výsledků jeho činnosti.
- c. Interní auditor postupuje nestranně a nezaujatě, vyhýbá se střetu veřejného zájmu se zájmy osobními a zjištěné skutečnosti hodnotí objektivně. Nesmí hodnotit takové procesy a činnosti v ÚSTR, za jejichž provádění byl předtím odpovědný.
- d. Při provádění interního auditu, zejména při určení jeho rozsahu a sdělování zjištění z auditů, je auditor nezávislý na jakýchkoliv příkazech.
- e. Interní auditor je za plnění funkce interního auditu a úkolů z ní vyplývajících odpovědný řediteli ÚSTR. Má k řediteli ÚSTR přímý přístup a řídí se dalšími vzájemně dohodnutými pravidly vzájemné komunikace. Ředitele ÚSTR informuje o výsledcích každého vykonaného auditu nebo kontrolní akce a pololetně mu předkládá strukturovanou zprávu o své činnosti.
- f. Ředitel ÚSTR poskytne internímu auditorovi maximální záruky nutné zejména pro
 - vypracování střednědobých a ročních plánů činnosti interního auditu a potřebné zdroje k jejich plnění,
 - vytvoření a udržování podmínek pro nezávislé provádění auditů potřebných k získání názoru nutného pro podání objektivních ujištění o správném a řádném využití rozpočtových prostředků a pro vypracování auditních zpráv včetně vydávání stanovisek a prohlášení všude tam, kde je tato povinnost internímu auditorovi stanovena.
- g. Interní auditor je povinen bez zbytečného odkladu informovat vedení ÚSTR, usoudí-li, že hrozí riziko oslabení nezávislosti a objektivity interního auditora v důsledku
 - omezení zdrojů vyhrazených pro zajištění funkce interního auditu,
 - nedostatečných pravidel narušujících schopnost interního auditora plnit hlavní úkoly,
 - nedodržování statutu, například omezováním přístupu auditora k

¹ Rámec profesionální praxe interního auditu schválený správní radou Institutu interních auditorů se sídlem 249 Maitland Avenue Altamonte Springs, Florida 32701-4201, USA.

- 1) záznamům a dokumentům nezbytným k vypracování plánů interního auditu,
 - 2) popisu řídicích a kontrolních systémů ÚSTR,
 - 3) vypracování auditních zpráv, případně k vydávání stanovisek a prohlášení, anebo
 - 4) odpíráním internímu auditorovi práva vyžadovat a získávat nezbytné informace.
- h. Interní auditor současně s podáním informace podle písmene g. upozorní ředitele ÚSTR na negativní dopady na rozsah a hodnotu auditního názoru na řádné zajištění funkce interního auditu. O rozhodnutí ředitele ÚSTR ve věci upozornění na riziko oslabení objektivitu a nezávislosti interního auditu učiní interní auditor písemný záznam.
- i. Ředitel ÚSTR trvale vytváří podmínky pro:
- aktivní podporu interního auditu v ÚSTR,
 - vyloučení jakýchkoliv nežádoucích vnitřních či vnějších zásahů směřujících k ovlivnění nebo znemožnění nezávislosti a objektivitu interního auditu, anebo směřující k ovlivnění činnosti nebo výsledků činnosti interního auditora,
 - zamezení případné snahy využívat interního auditora jako dodatečné kapacity pro řešení jiných než auditorských činností.

3. Odborná úroveň interního auditora

- a. Interní audit mohou vykonávat osoby, které mají předpoklady obsáhnout znalosti a dovednosti, nutné pro řádný výkon interního auditu.
- b. Interní auditor je povinen, v souladu s potřebami ÚSTR, vytvářet a udržovat náležitou profesionální úroveň interního auditu, zejména dodržovat zásady integrity, objektivitu, důvěrnosti a kompetentnosti a neustále se v oboru vzdělávat.
- c. Některé činnosti související s výkonem interního auditu, kdy s ohledem na specifickou odbornost nebo rozsah zadaného úkolu interní auditor nedisponuje potřebnou kapacitou, mohou být zajištěny též s asistencí externích dodavatelů, přičemž platí tyto zásady:
 - interní auditor se nezbujuje odpovědnosti za odbornou úroveň těchto činností v rozsahu požadovaném standardy, obecně závaznými právními předpisy a statutem;
 - ke splnění své odpovědnosti zajistí účast pouze takových externích dodavatelů, jejichž předpoklady k provádění interního auditu odpovídají těmto požadavkům;
 - existují-li důkazy o neuspokojivém plnění nebo neplnění závazků ze strany externího dodavatele k zajištění činností interního auditu, podá o tom interní auditor bez zbytečného odkladu zprávu řediteli ÚSTR; součástí této zprávy jsou doporučení k nápravě stavu, resp. k obnovení podmínek pro důvěryhodnost ujištění vydávaných externím dodavatelem, na které se interní auditor ÚSTR může spolehnout.

4. Odpovědnosti a oprávnění

- a. V souladu s organizačním řádem ÚSTR přísluší internímu auditorovi oprávnění rozhodnout zejména o:
 - stanovení koncepce činnosti interního auditu v souladu se standardy, příslušnými právními předpisy a dobrou praxí;
 - typech auditů, které vycházejí z ročního plánu a které jsou zajišťovány s přiměřenými zdroji ke splnění cílů těchto auditů:
 - 1) audity navrhované interním auditorem na základě pravidelné analýzy rizik v ÚSTR,

- 2) audity navržené ředitelem ÚSTR,
- 3) audity, které jsou vyžádány k tomu oprávněným vnějším orgánem, např. v případě zapojení ÚSTR do čerpání finančních prostředků z fondů EU,
- 4) následné audity k ověření realizace doporučení k odstranění nedostatků, zjištěných v ÚSTR předchozími audity,

přičemž při plánování auditní činnosti bere na zvláštní zřetel i výsledky kontrol vykonaných u ÚSTR NKÚ a jinými kontrolními/auditními orgány;

- účasti na pracovních jednáních s externími orgány, dotýkajících se vnitřních řídicích a kontrolních systémů, interního auditu a rizik ÚSTR.
- b. Ředitel ÚSTR schvaluje plány interního auditu, přičemž po předběžném projednání s interním auditorem učiní odpovídající opatření k zajištění přiměřených a dostatečných rozpočtových zdrojů.
 - c. Interní auditor je konzultantem ředitele ÚSTR pro obsah tohoto statutu. Za tím účelem pravidelně zvažuje, zda není třeba statut doplnit či pozměnit, je-li to potřebné pro plnění hlavního účelu interního auditu.
 - d. Interní auditor je oprávněn k
 - přístupu ke všem záznamům a doprovodným dokumentům nezbytným k vypracování plánů interního auditu, k popisu řídicích a kontrolních systémů ÚSTR, k vypracování auditních zpráv a k případnému vydávání stanovisek a prohlášení, a to bez odkladu;
 - vyžadování a přejímání ústních nebo písemných informací, nezbytných k plnění účelu interního auditu, od všech organizačních útvarů ÚSTR, jejich vedoucích a ostatních zaměstnanců; ti všichni jsou povinni tento přístup internímu auditorovi umožnit a jeho vyžádání vyhovět (ústní nebo písemné informace musí být úplné a správné a poskytnuté v požadovaném termínu, nebrání-li tomu objektivní okolnosti).
 - e. Interní auditor může být ředitelem ÚSTR přizván k jednání poradních a rozhodovacích orgánů/výborů ÚSTR, které se podílejí na vnitřním řízení a kontrole. Tyto subjekty jsou povinny internímu auditorovi účast umožnit včasným oznámením termínu a místa konání jejich jednání.
 - f. Interní auditor pořizuje z každého vykonaného auditu auditní zprávu. Dále každoročně vypracovává pro ředitele ÚSTR auditní zprávu o přiměřenosti a účinnosti fungování vnitřních řídicích a kontrolních systémů při realizaci činností za účelem plnění stanovených cílů ÚSTR a podílí se na vypracování roční zprávy ÚSTR pro Ministerstvo financí, o výsledcích finanční kontroly, podle § 22 odst. 2 ZFK.

5. Hlavní úkoly interního auditora

- a. V souladu s posláním interního auditu poskytuje interní auditor na základě svých poznatků řediteli ÚSTR informace a odborné konzultace, zda
 - strategické cíle a záměry rozvoje ÚSTR jsou dodržovány,
 - rizika v ÚSTR jsou odpovídajícím způsobem řízena a jsou pod kontrolou,
 - vnitřní řídicí a kontrolní systémy v ÚSTR fungují hospodárně, efektivně a účinně,
 - informace, které tyto systémy zpracovávají a vytvářejí, jsou přesné, úplné a vyhovují potřebám řízení,
 - vynakládání zdrojů v činnostech ÚSTR je hospodárné, efektivní a účelné,
 - vedení účetnictví ÚSTR je úplné, průkazné a správné,

- obecně závazné právní předpisy a návazné interní akty řízení jsou v ÚSTR dodržovány,
- rizika podvodu a korupce jsou v ÚSTR dostatečně ošetřena a existují odpovídající postupy ke shromažďování informací o nich, pro přijímání adekvátních opatření,
- doporučení z provedených auditů k odstranění zjištěných nedostatků a ke zkvalitnění řídicích a kontrolních systémů ÚSTR jsou zaváděna a plněna.

b. Interní auditor

- projednává výsledky auditů a svá doporučení s vedoucími zaměstnanci auditovaných útvarů a opatřuje jejich stanoviska, včetně převzetí jejich odpovědnosti za riziko případného nepřijetí doporučovaných opatření k nápravě zjištěných nedostatků, které interní audit považuje za pro ÚSTR nepřijatelné;
- podává zprávy z provedených auditů a předkládá řediteli ÚSTR výroční zprávu o činnosti interního auditu ve vztahu k plánu interního auditu a k operativním zadáním, které činilo vedení ÚSTR ke splnění své odpovědnosti za vytvoření přiměřeného a účinného vnitřního řídicího a kontrolního systému; součástí podávaných zpráv z provedených auditů a výroční auditní zprávy jsou též informace o tom, zda doporučení k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků byla příslušnými vedoucími zaměstnanci ÚSTR efektivně zavedena;
- monitoruje plnění přijatých doporučení z provedených auditů v elektronicky vedené databázi interních auditů, popřípadě navrhuje další doporučení ke zlepšení činností a procesů;
- zajišťuje v ÚSTR konzultační činnost zejména v souvislosti s auditními zjištěními a realizací auditorských doporučení k nápravě zjištěných nedostatků a v oblasti vyhledávání, identifikace a hodnocení rizik;

6. Přístup třetích stran k informacím

O přístupu třetích stran k informacím a dokumentaci interního auditu rozhoduje ředitel ÚSTR. Toto pravidlo se netýká NKÚ a dalších oprávněných vnějších kontrolních orgánů při výkonu jejich kontrolní nebo auditní činnosti u ÚSTR; v takovém případě interní auditor příslušným způsobem informuje ředitele ÚSTR.

III. SCHVALOVÁNÍ A ÚČINNOST STATUTU

- a. Statut interního auditu a každý návrh na jeho pozdější změnu předkládá interní auditor ke schválení řediteli ÚSTR.
- b. Statut a jeho pozdější změny nabývají účinnosti dnem podpisu ředitelem ÚSTR.
- c. Statut vyhláší ředitel ÚSTR prostřednictvím vnitřního informačního serveru. Současně zajistí, aby byl zveřejněn na internetových stránkách ÚSTR.

V Praze dne: 20. ledna 2009

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.
ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů